

prima instanță: G. Bivol
(Judecătoria Centru mun. Chișinău)
instanța de apel: N. Vascan, V. Clima, E. Fistican
(Curtea de Apel Chișinău)

dosarul nr. 2ra-1972/17

ÎNCHEIERE

29 noiembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

În componență:

Președintele completului, judecătorul: Svetlana Filincova
Judecătorii: Galina Stratulat, Iurie Bejenaru,

examinînd chestiunea admisibilității recursului declarat de Glingeana Nicolae, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Glingeana Nicolae și Glingeana Elena împotriva Societății pe Acțiuni „Stadionul Republican” și Ministerului Dezvoltării Regionale și Construcțiilor al Republicii Moldova cu privire la repararea prejudiciului material și încasarea venitului ratat, constituirea dreptului de suprafață și a dreptului de servitute,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 21 iunie 2017, prin care a fost admis apelul declarat de Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor al Republicii Moldova, casată în parte hotărîrea Judecătoria Centru mun. Chișinău din 16 iunie 2015 cu emiterea în această parte a unei noi hotărîri, în rest cu menținerea hotărîrii primei instanțe,

c o n s t a ț ă :

La 29 ianuarie 2013 Glingeana Nicolae și Glingeana Elena au depus cerere de chemare în judecată împotriva Societății pe Acțiuni „Stadionul Republican” și Ministerului Dezvoltării Regionale și Construcțiilor al Republicii Moldova cu privire la repararea prejudiciului material și încasarea venitului ratat, constituirea dreptului de suprafață și a dreptului de servitute.

În motivarea acțiunii reclamanții au invocat că în temeiul contractului de vânzare-cumpărare nr. 2195 din 14 octombrie 2004 Nicolae Glingeana a cumpărat două depozite cu suprafața totală de 361,8 m², situate pe adresa mun. Chișinău str. Tighina 12, și anume: depozitul XXVI cu suprafața de 229,0 m² (nr. cadastral 0100208.277.05); depozitul XXVII cu suprafața de 132,8 m² (nr. cadastral 0100208.277.06).

Din momentul procurării și pînă în prezent, nu a putut exercita dreptul de proprietate asupra imobilelor sus-menționate din cauza impedimentelor create de către administrația SA „Stadionul Republican” și gestionarul terenului.

Menționează că în temeiul pct. 2 al Hotărîrii Guvernului Nr. 1113 din 01 octombrie 2008 cu privire la reconstrucția Stadionului Republican, pachetul de acțiuni ale statului în număr de 33961 de unități (100%) din SA „Stadionul Republican” și terenul din mun. Chișinău, str. Tighina nr. 12, cu suprafața de 5,1814

ha, nr. cadastral 0100208.277, a fost transmis din gestiunea Agenției Sportului în gestiunea Ministerului Construcțiilor și Dezvoltării Teritoriului.

Succesorul Ministerului Construcțiilor și Dezvoltării Teritoriului este în prezent Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor, în temeiul Hotărârii Guvernului nr. 859 din 21 noiembrie 2011 cu privire la modificarea, completarea și abrogarea unor hotărâri ale Guvernului.

Mai indică reclamantii că în vederea înlăturării obstacolelor în folosirea proprietății, anterior a fost intentată o acțiune în judecată și prin hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 19 mai 2011 (irevocabilă după expirarea termenului de atac), SA „Stadionul Republican” a fost obligată de a nu crea obstacole în folosirea acestor două imobile.

Cu toate acestea, după intrarea în vigoare a hotărârii judecătorești, reclamantii au constatat că a avut loc demolarea de către SA „Stadionul Republican” a depozitelor cu suprafața totală de 361,8 m², care îi aparțin cu drept de proprietate privată.

Prin urmare, consideră că SA „Stadionul Republican”, precum și Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor, în calitate de gestionar al terenului pe care se aflau imobilele demolate, i-au cauzat un prejudiciu material, care presupune prejudiciul efectiv și venitul ratat, or, prin demolarea depozitelor pârții le-au cauzat în mod solidar un prejudiciu material efectiv în sumă de 872 594,00 lei.

Indică reclamantii că această sumă reprezintă cheltuielile pe care reclamantii urmează să le suporte la restabilirea bunurilor care le aparțin cu drept de proprietate, iar cuantumul sumei îl confirmă prin Devizul local nr. 1-2012 (formularul nr. 3), Devizul local nr. 1-2012 (formularul nr. 7) și Catalogul de prețuri unitare pentru obiectul nr. 1-2012.

În același timp, ca urmare a creării obstacolelor pentru folosirea acestor două imobile, începând cu momentul dobândirii dreptului de proprietate asupra acestora și pînă în prezent, pârții urmează să repare în mod solidar și prejudiciul constituit din venitul ratat, or, cuantumul venitului ratat pentru perioada 01 decembrie 2004 - 15 septembrie 2012, constituie suma de 1 208 600,00 lei, care rezultă din valoarea medie de chirie a încăperilor nelocative pentru imobilele în cauză, informație oferită prin scrisoarea Bursei Imobiliare „Lara” nr.291/02/01 din 08 octombrie 2012, în temeiul căreia a fost efectuat calculul indicat în cererea de chemare în judecată.

Solicită încasarea din contul SA „Stadionul Republican” a prejudiciului material efectiv de 872 594,00 lei, venitului ratat pentru perioada 01 decembrie 2004 - 15 septembrie 2012, în sumă de 1 208 600,00 lei; constituirea în favoarea lui Nicolae și Elena Glingeana a dreptului de superfcie și servitute asupra terenului cu suprafața de 0,09 ha, parte a terenului nr. cadastral 0100208.277 din mun. Chișinău str. Tighina 12, aflat în gestiunea Ministerului Dezvoltării Regionale și Construcțiilor, în vederea restabilirii și exploatării imobilelor cu suprafața totală de 361,8 m², situate pe adresa mun. Chișinău str. Tighina 12 cu nr. cadastrale 0100208.277.05 și 0100208.277.06 și obligarea Ministerului Dezvoltării Regionale și Construcțiilor să acorde aviz favorabil lui Nicolae și Elena Glingeana pentru cumpărarea terenului cu suprafața de 0,09 ha, parte a terenului cu nr. cadastral 0100208.277 din mun. Chișinău str. Tighina 12, aflat în gestiunea Ministerului

Dezvoltării Regionale și Construcțiilor, în vederea restabilirii și exploatării imobilelor cu suprafața totală de 361,8 m², situate pe adresa mun. Chișinău str. Tighina 12 cu nr. cadastrale 0100208.277.05 și 0100208.277.06 sau constituirea în favoarea lui Nicolae Glingeana dreptul de suprafață asupra terenului cu suprafața de 0,09 ha.

Prin hotărârea Judecătoriai Centru mun. Chișinău din 16 iunie 2015 acțiunea a fost admisă parțial, cu încasarea de la SA „Stadionul Republican” în beneficiul lui Nicolae Glingeana și Elena Glingeana a sumei de 872 594,00 lei cu titlu de prejudiciu material și a sumei de 1 208 600,00 lei cu titlu de venit ratat; constituirea în favoarea lui Nicolae și Elena Glingeana a dreptului de suprafață și servitute asupra terenului cu suprafața de 0,09 ha, parte a terenului cu nr. cadastral 0100208.277 din mun. Chișinău str. Tighina 12, aflat în gestiunea Ministerului Dezvoltării Regionale și Construcțiilor, în vederea restabilirii și exploatării imobilelor cu suprafața totală de 361,8 m.p., situate pe adresa mun. Chișinău str. Tighina 12 cu nr. cadastrale 0100208.277.05 și 0100208.277.06. În rest, cerința cu privire la obligarea Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor să acorde aviz favorabil lui Nicolae și Elena Glingeana pentru cumpărarea terenului cu suprafața de 0,09 ha, parte a terenului cu nr. cadastral 0100208.277 din mun. Chișinău str. Tighina 12, aflat în gestiunea Ministerului Dezvoltării Regionale și Construcțiilor, în vederea restabilirii și exploatării imobilelor cu suprafața totală de 361,8 m.p., situate pe adresa mun. Chișinău str. Tighina 12 cu nr. cadastrale 0100208.277.05 și 0100208.277.06 sau a constitui în favoarea lui Nicolae Glingeana a dreptului de suprafață asupra terenului cu suprafața de 0,09 ha, a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Împotriva hotărârii menționate, Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor al RM a declarat apel, solicitând casarea hotărârii contestate și emiterea unei hotărâri noi prin care acțiunea să fie respinsă.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 21 iunie 2017 a fost admis apelul declarat de Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor al Republicii Moldova, casată hotărârea Judecătoriai Centru mun. Chișinău din 16 iunie 2015 în partea admiterii acțiunii, cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri, prin care acțiunea a fost respinsă. În rest hotărârea primei instanțe a fost menținută.

La 10 august 2017 Glingeana Nicolae a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând casarea ei și menținerea hotărârii primei instanțe. În motivarea recursului a invocat că decizia instanței de apel a fost pronunțată în lipsa sa.

La fel indică că instanța de apel la examinarea cauzei nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată.

Menționează că în speță, Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor a declarat apel și a solicitat casarea hotărârii și respingerea acțiunii. Or, acest apel este neîntemeiat în condițiile în care SA „Stadionul Republican” nu a contestat hotărârea instanței de fond.

Prin urmare, hotărârea instanței de fond a devenit irevocabilă în partea în care instanța de fond a hotărât a încasa din contul SA „Stadionul Republican” în folosul

reclamanților a prejudiciului material efectiv de 872,594 lei și venitul ratat pentru perioada 1 decembrie 2004 - 15 septembrie 2012, în sumă de 1,208,600 lei.

Potrivit prevederilor art. 254 alin. (2) lit. a) Cod de procedură civilă, rămân irevocabile hotărârile judecătorești a) emise în primă instanță, după expirarea termenului de apel, dacă participanții interesați nu au exercitat calea de atac corespunzătoare.

Pretențiile admise de instanța de fond care prevăd încasarea sumelor de la SA „Stadionul Republican” nu-l vizează și nu afectează Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor. Corespunzător, apelantul Ministerul nu putea solicita anularea hotărârii instanței de fond în această parte. Hotărârea instanței de fond îl vizează și afectează Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor doar în partea în care a fost constituită în favoarea recurenților Glingeana Nicolae și Glingeana Elena dreptul de suprafață și dreptul de servitute asupra terenului.

În consecință, prin admiterea cererii de apel declarată de către Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor și casarea hotărârii instanței de fond, a avut loc încălcarea principiului securității raporturilor juridice, contrar Articolului 6 din Convenție, dreptul la un proces echitabil.

Examinând temeiurile recursului declarat de Glingeana Nicolae în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronată, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Glingeana Nicolae nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are

caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, Completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de Glingeana Nicolae.

În conformitate cu art. art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului Civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul declarat de Glingeana Nicolae se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru